

ANNEX 21

Informe de valoració de les observacions presentades en el tràmit d'informació pública per l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català

L'Ens de l'Associacionisme Cultural Català ha presentat un conjunt d'observacions a la proposta de text de l'avantprojecte.

Un cop examinades per aquesta unitat directiva, emetem el present informe amb la seva valoració:

Proposta 1:

El voluntariat i l'associacionisme són models organitzatius diferents, i en conseqüència, no es poden regular per la mateixa legislació. L'avantprojecte de Llei de Foment de l'Associacionisme incideix en l'error de la Llei 25/2015 de voluntariat i foment de l'associacionisme, és a dir, la voluntat de voler regular sota el mateix paraigua normatiu dues realitats incomparables.

Aquest fet queda reflectit en els següents aspectes:

- Creació del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat (article 6)
- Creació i facultat dinamitzadora de Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya (articles 11 i 19)
- Validació dels projectes normatius a la Comissió Permanent del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat (article 12)
- Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya (article 19)
- Creació de l'Observatori Permanent de l'Associacionisme i el Voluntariat (article 34).

Valoració: Es comparteix el criteri i la visió de l'entitat en relació a que "associacionisme " i "voluntariat" mereixen regulacions diferenciades. Justament aquesta iniciativa legislativa permet regular el fenomen de l'associacionisme amb una llei pròpia, deixant expressament la Llei 25/2015 com a llei regulatòria del fenomen del voluntariat.

Dit això, no es comparteix el criteri que aquesta llei regula ambdós àmbits posant com exemple el CAVC, el PFAVC o el PNAV, ja que aquests òrgans o instruments són eines al servei d'ambdós fenòmens, tal i com preveuen les seves normes de creació o definició.

Proposta 2:

Els articles citats perjudiquen l'autonomia del moviment associatiu per les raons que s'exposen a continuació:

Articles 11.1 i 11.2.- La creació de Consells de Participació de l'associacionisme, siguin a escala nacional o local, perjudiquen la creació d'organismes aglutinadors de les entitats. Les associacions s'han d'agrupar en organismes de caire institucional, que els hi permetin crear les seves pròpies dinàmiques i marcar una agenda pròpia.

Els Consells de Participació estan regulats per les administracions, fet que dificulta una relació eficient entre aquestes i l'associacionisme. És preferible la creació d'un organisme o entitat capaç de representar cada sector, i que aquesta sigui autònom respecte les institucions públiques.

Valoració: Es deixa constància de l'observació i es valora que el fet de fomentar que les AAPP locals impulsin espai de participació són eines que han de permetre que la veu i la mirada del teixit associatiu sigui més forta, i en tot cas, no va en detriment de l'impuls d'altres espais representatius i de participació autònoms, desvinculats de les AAPP que gaudeixin de legitimitat i de representació. En tot cas, l'article no està redactat de manera exclouent ni pressuposa la regulació, naturalesa o funcions dels possibles espais de participació, fet que permet afirmar que la seva regulació h de romandre.

Proposta 3:

Article 13 i Article 17.1.- Les dinàmiques de col·laboració entre entitats han de sorgir de manera espontània i orgànica, no pas ser el resultat artificial d'una directiva pública, i encara menys fomentar-les amb l'objectiu de rebre una ajuda econòmica. Les Administracions no han de regular ni incidir en la relació que les entitats desitgen tenir amb altres organitzacions. Aquesta tasca pertoca desenvolupar-me a les entitats de base, i en segona instància a les federacions i confederacions

Valoració: La proposta reflexiona sobre el rol de les AAPP en relació al treball en xarxa de les entitats, interpretant que l'acció de foment és perjudicial per a les entitats. No es valora positivament la proposta atenent al fet que el rol reservat a les AAPP és el de fomentar (estimular, facilitar) aquet tipus d'interrelacions, amb un objectiu diametralment oposat al sentit de les observacions rebudes, ja que justament el que es pretén és combatre la inacció de les AAPP en aquest àmbit o l'acció que posa dificultats a un veritable treball en xarxa entre les entitats.

Proposta 4:

Article 22.1- S'ha de respectar que les entitats tenen una veu pròpia. La promoció dels valors de l'associacionisme s'ha de desenvolupar des del propi moviment associatiu. La promoció institucional de l'associacionisme té un efecte contraproduent, ja que transmet una pàtina oficial a unes organitzacions de caire popular i impulsades des de l'amateurisme. A més, l'articulat afirma que les administracions prioritzaran la "promoció dels col·lectius i àmbits estratègics", concepte arbitrari, i en conseqüència massa subjectiu per ser legible.

Valoració: ES considera que les AAPP tenen un paper clau en la sensibilització i promoció de fenòmens com el de l'associacionisme, promoció que no és exclusiva dels poders públics (òbviament) sinó que pot ser compartida per tots els agents. L'articulat pretén estimular la necessitat que els poders públics siguin actius en la promoció d'aquest fenomen per fer-lo créixer, tot respectant la pròpia naturalesa d'allò que es promociona. No s'incorpora cap esmena al text.

Pel que fa a la impossibilitat de legislar sobre el concepte "col·lectiu o àmbit estratègic", es valora que el concepte no és arbitrari sinó un "concepte jurídic indeterminat", que pot ser regulat (com tants altres) per les normatives: la seva aplicació s'haurà de regir sota els principis d'objectivitat, seguretat jurídica, motivació i transparència, tenint en compte aquesta indeterminació conceptual.

Proposta 5:

Es articles esmentats van en detriment de l'article 7.2 de l'avantprojecte, en la qual s'afirma que "les administracions públiques de Catalunya reconeixen de manera específica les federacions i confederacions, en tant que agents representatius d'un sector o àmbit, amb capacitat d'interlocució i de construcció de projectes comuns que s'impulsen des de l'associacionisme".

L'actual redactat promou l'intrusisme de les institucions públiques a les federacions: concretament, en la seva capacitat de representació (11.1 i 11.2), a la creació de sinèrgies i intercanvi que desenvolupen (13 i 17.1) i a la promoció dels seus associats (22.1.).

Enfortint el rol de les Administracions, s'afebleix el poder de les federacions i confederacions, i en conseqüència es redueix l'autonomia de moviment associatiu com a contrapoder popular a les institucions públiques.

Valoració: Les funcions, competències i obligacions de les AAPP en relació a l'acció de foment de l'associacionisme no es valora com un intrusisme respecte les funcions o tasques de les federacions, ja que són accions perfectament compatibles. No s'introdueix cap esmena al text.

Es reitera que l'objectiu de la normativa és justament enfortir les associacions, tot reconeixement a la seva autonomia, independència i capacitat crítica en tota la seva extensió.

Proposta 6:

Preàmbul. Apartat I: *"No és, doncs, fins ben entrat el segle XIX, que [el dret d'associació] comença a aparèixer i ser reconegut com a tal a l'Europa occidental, i de manera particular a Catalunya, amb els primers moviments ateneïstes, les societats d'ajuda mútua, les cooperatives i posteriorment els sindicats de classe"*.

Comentari: les primeres associacions a Catalunya van ser d'índole cultural, a través de les corals claverianes. La reivindicació social fou posterior.

Valoració: Es valora positivament la proposta i s'incorpora al text la referència a les corals claverianes.

Proposta 7:

Article 3: Definicions:

e) "plataformes informals"; f) "grups informals"

Comentari: Les plataformes i grups informals no s'haurien d'incloure en la Llei del Foment de l'Associacionisme. Esdevé un perjudici envers les entitats constituïdes, que han de complir una normativa estricta en criteris de Transparència. D'altra banda, s'obre la porta a la interlocució legal de les administracions públiques amb *lobbies* que no tenen l'interès públic, sinó el benefici privat, com a objectiu.

Valoració: No es valora positivament la proposta atès que diluir la responsabilitat pública de donar suport a les plataformes i xarxes informals debilitaria el punt de partida de la futura llei, que pretén cobrir, amb intensitat diferents, el suport a les iniciatives ciutadanes que es mobilitzen i es comprometen pel bé comú, incloent aquells moviments més informals. Aquest va ser un dels consensos adquirits amb el sector (CAVC) i valorem necessari mantenir aquesta obligació, amb més raó

de ser en el context covid19 on han proliferat les xarxes informals que les AAPP han de poder atendre i fomentar.

Proposta 8:

Article 5: Requisits generals de les entitats beneficiàries:

Proposta d'eliminació d'aquest article

Comentari: La llista presentada en aquest articulat respon a un manual de bones pràctiques, però no pot ser admesa com a requisit per ser beneficiària de la Llei del Foment de l'Associacionisme.

Aspectes com la "perspectiva de gènere" o la "no discriminació per raó de religió o conviccions, capacitat, discapacitat, edat, origen racial o ètnic, sexe o orientació social..." no són "principis i valors propis de l'associacionisme", atès que en altres moments històrics no han estat acceptats, sinó consensos afortunadament acceptats pel gruix de les generacions actuals.

Valoració: No es valora positivament la proposta de supressió i es considera necessari mantenir el llistat justament com a requisits per poder gaudir de les prerrogatives de foment previstes en la futura norma, per evitar així que únicament amb el compliment d'un requisit formal (estar constituït formalment coma entitat sense afany de lucre) s'accedeixi a recursos i eines dissenyades per fomentar aquelles entitats que cerquen la millora de l'interès general des de la societat civil. A més, aquests requisits, que delimiten el perímetre d'acció de les futures accions e foment són fruit d'un consens den el si del CAVC que valorem necessari conservar.

Proposta 9:

Article 6: Plans d'acció pel foment de les associacions

6.2.c) "posant al seu abast recursos econòmics, formatius i d'assessorament".

Comentari: Les entitats han de decidir els seus plans de formació. L'autodidactisme i l'aprenentatge col·lectiu és un tret essencial de moviment associatiu.

Valoració: Es comparteix la visió d'estimular l'autodidactisme de les entitats, compatible en tot cas en accions de promoció pública d'estímul i facilitació de la formació i capacitació de les persones vinculades al món associatiu. In cop més, l'acció de les AAPP és compatible amb l'acció de les entitats, fent oportú mantenir el text tal com està redactat.

Proposta 10:

Article 8.- Reconeixement de les competències i els aprenentatges.

8.2.- "Incorporar com a crèdit per a l'obtenció d'un gran la participació activa dels i de les estudiants en les associacions, sempre que aquesta participació sigui un dels objectius formatius de l'ensenyament i es vinculi a una competència a adquirir".

Comentari: La participació a una entitat és una decisió altruista i desinteressada. Si es fa amb un objecte particular, perd la seva essència. És preferible buscar col·laboracions entre les entitats i el món educatiu que no impliquin interès personal: programes de pràctiques a les entitats, col·laboracions entre universitats i centres d'estudis, col·laboracions entre Graus Mitjans o Superiors amb entitats d'imatgeria festiva, etcètera..

8.3.- Proposta d'eliminar aquest apartat

Comentari: Per les mateixes raons exposades en l'apartat 8.2.-

Valoració: Les motivacions per les quals les persones s'impliquen en l'associacionisme són múltiples, variades i diverses, sense que aquestes motivacions necessàriament determinin el valor de la participació associativa de cada individu. D'acord amb això, es valora necessari mantenir el text i preveure, per aquelles persones que ho desitgin, un reconeixement a la seva implicació associativa, ja que significa alhora un reconeixement social de la seva implicació.

Proposta 11:

Article 10.- Principis generals.

10.1.- "Les mesures que han d'implementar les administracions públiques de Catalunya per impulsar la participació de les associacions que duen a terme activitats d'interès general s'han de fomentar en els principis següents: La cooperació, la coproducció, la coavaluació de les polítiques públiques i el partenariat público-social". Comentari:

Es proposa d'eliminar "La cooperació... partenariat público-social".

Com a norma general, les entitats han de ser les responsables d'organitzar activitats i les administracions públiques de facilitar les condicions objectives (recursos) per tal de poder-les impulsar. Els partenariats público-socials i els projectes de coavaluació atempten contra l'autonomia de les entitats, ja que en dificulten la discrepància.

Valoració: No es valora positivament la proposta ja que els principis de cooperació i de partenariat público-social en l'àmbit de la participació són principis que no limiten l'autonomia de les entitats sinó principis que justament fomenten un apoderament de les entitats per fer sentir la seva veu.

Proposta 12:

Article 14.- Accions d'assessorament i assistència tècnica.

Proposta d'eliminació d'aquest article

Comentari: Com s'ha esmentat en l'apartat 6.2.,c), l'autodidactisme és un tret essencial del moviment associatiu. Les polítiques de formació han de ser dissenyades i aplicades per les entitats.

Valoració: Es comparteix la visió d'estimular l'autodidactisme de les entitats, compatible en tot cas en accions d'assessorament i assistència dels poders públics a les entitats que ho requereixin i ho necessitin. Un cop més, l'acció de les AAPP és compatible amb l'acció de les entitats, fent oportú mantenir el text tal com està redactat

Proposta 13:

Article 29: Requisits dels destinataris

Proposta d'eliminació d'aquest article:

Comentari: Es proposa l'eliminació d'aquest article en la mesura que es considera que les plataformes informals i els grups informals no han de ser legibles en la Llei del Foment de l'Associacionisme.

Valoració: Es reitera la valoració feta en la proposta 7, descartant la supressió de l'aparat per les raons esmentades.

ANNEX 22

Informe de valoració de les observacions presentades en el tràmit d'audiència als interessats -Associació Catalana Pro Persones amb Sordceguesa APSOCECAT

APSOCECAT ha presentat un conjunt d'observacions a la proposta de text de l'avantprojecte.

Un cop examinades per aquesta unitat directiva, emetem el present informe amb la seva valoració:

Proposta 1:

La definició de Confederació incorrecta. Una confederació no necessàriament ho és de Federacions. La poden constituir Associacions. A diferència del que ocorre a les federacions, la sobirania dels membres de la confederació és més important que no pas la unió confederativa

Valoració: Es valora positivament i s'incorpora al text l'esmena.

Proposta 2:

Les associacions d'àmbit nacional han de ser incloses dins els plans d'acció local. Actualment ens hem d'inscriure en tots i cadascun dels registres municipals per tal de relacionar-nos amb localitats en les que activem programes específics

Valoració: Es recull l'observació e el present informe tot i que no inclou cap proposat d'esmena o canvi. Els futurs plans locals hauran d'establir l'estratègia local per fomentar l'associacionisme (i per tant, les entitats del territori). D'altra banda, en la futura creació del registre d'entitats de Catalunya, previst en aquest mateix avantprojecte es preveu la idea de confeccionar una finestreta única registral